

การประเมินโครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

“ยาเสพติด” เป็นหนึ่งในมหันตภัยร้ายแรงที่เกาะกินคนและสังคมไทยมานับตั้งแต่อดีต แม้ว่าในปัจจุบันรัฐบาลได้ประกาศสงครามกับยาเสพติดอย่างจริงจัง และสั่งการให้เร่งระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ก็นับวันก็จะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราชและเทศบาลเมืองทุ่งสง มอบหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งถือว่าการป้องกันยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ

โรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดการศึกษาแบบสหศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียน 733 คน รับนักเรียนในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสงและตำบลใกล้เคียง ซึ่งบางห้องที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านนักเรียน พบว่ามีนักเรียนจำนวนหนึ่งประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน มีผลการเรียนที่ต่ำ ดิต 0, ดิต ร, ดิต มส. ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัย ผลเสียที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด ด้านบุคลากรของโรงเรียน พบว่าขาดความรู้และไม่ใส่ใจในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอย่างจริงจัง ด้านผู้ปกครองนักเรียนบางคน มีฐานะยากจนและมีปัญหาภายในครอบครัว จะปิดบังอำพรางไม่ให้ครูรับทราบเมื่อนักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสม

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนแบ่งเป็นโครงการย่อย ๆ รวมทั้งสิ้น 7 โครงการ ประกอบด้วย กิจกรรมการเข้าค่ายปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ กิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมนักเรียนด้านยาเสพติด กิจกรรมการรณรงค์วันต่อต้านยาเสพติดโลก กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมนักเรียนแกนนำเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน กิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด กิจกรรมเข้าค่ายสร้างคนดีในสถานศึกษาด้านยาเสพติด และกิจกรรมการอบรมจริยธรรมนักเรียนประจำสัปดาห์ โดยทุกโครงการมีลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทั้ง 4 ขั้นตอน ตามวงจรเดมมิ่ง คือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน ขั้นการตรวจสอบ ขั้นสรุปและแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งได้ดำเนินโครงการดังกล่าวในปี 2549 และดำเนินการตรวจสอบ สรุป แก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงวางแผน ดำเนินการใหม่ในปี 2550 โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปปี้ ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต ของโครงการดังกล่าวใน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

เพื่อประเมิน ความเหมาะสมของนโยบายกับสภาพแวดล้อม ความชัดเจนของ วัตถุประสงค์ของโครงการ ความสำคัญของโครงการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประเมิน ความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียน ครู ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน ความพร้อม ของงบประมาณและ ความต้องการของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมในโครงการ การ ติดตามผลและประเมินผล ความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดของ นักเรียน ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง และประเมินเพื่อเป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน โครงการ

ผลการประเมินโครงการ

พบว่าค่าเฉลี่ยรวมจากทุกด้านอยู่ที่เกณฑ์ระดับมาก และผู้ประเมินทุกกลุ่มให้คะแนนใน ระดับมากเกือบทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ยกเว้นการประเมินของนักเรียนด้านปัจจัยนำเข้า ข้อที่กล่าวว่า งบประมาณในการดำเนินงานโครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ อยู่ในระดับปานกลาง เพียงข้อเดียว

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า การที่โรงเรียนได้จัดให้มีโครงการป้องกันยาเสพติด โดยมี กิจกรรมหลากหลาย โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ได้ปฏิบัติตามกำหนดเวลา และสถานที่แตกต่างกันไป เช่นผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารเทศบาล สมาชิกใน ชุมชน ล้วนแต่หนุนเสริมให้โครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะครู ผู้บริหารโรงเรียน มีจิตสำนึก ตระหนักในบทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบดีขึ้นตามลำดับ ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และพยายามสอดแทรกการ ป้องกันยาเสพติดเข้าไปในเนื้อหาวิชาที่สอน

นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่เคยมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน มีความเข้าใจถึง โทษและพิษภัยของยาเสพติดทั้งสามารถป้องกันตนเองไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ดียิ่งขึ้น ผลการเรียนค่อนข้างต่ำและเคยติด 0 ติด ร และ มส. จำนวนมาก ไม่สนใจในการเรียน ภายหลังที่ โรงเรียนได้ดำเนินโครงการนี้ ทำให้มีข้อสรุปได้ว่า ด้านวิชาการนักเรียนมีความสนใจศึกษาเล่าเรียน มากขึ้น สถิติการจบหลักสูตรดีขึ้น ติด 0 ติด ร และ มส. ลดน้อยลง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนดีขึ้นเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศและเป็นตัวแทนในระดับเทศบาลไปแข่งขันในระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทองแดงเป็นที่ 2 ของระดับประเทศ และได้รับรางวัลเหรียญทอง เงินและทองแดงมากมายจากการแข่งขันทางวิชาการระดับเขตการศึกษา ด้านการกีฬาที่เช่นกัน ได้รับเหรียญรางวัลต่าง ๆ ในการแข่งขันกีฬาและกรีฑาทั้งในระดับเทศบาล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับประเทศเกือบทุกประเภท

ศูนย์เรียนรู้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของโรงเรียน ได้รับรางวัลดีเด่นในระดับจังหวัดประจำปี 2551 และผู้บริหารโรงเรียนได้รับรางวัลประเภทบุคคลดีเด่นในการป้องกันยาเสพติดระดับประเทศ จากนายกรัฐมนตรื เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2551 และได้รับรางวัลประเภทบุคคลยอดเยี่ยมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับภาค 8 (7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน) จากเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในวันที่ 23 สิงหาคม 2551 ด้วย

ท้ายที่สุด จากการดำเนินโครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ ส่งผลให้ลดจำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนได้น้อยลง จนโรงเรียนได้รับการยอมรับและเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ปกครองนักเรียน ครู ผู้บริหารเทศบาล องค์กรชุมชน ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ตัวชี้วัดที่สำคัญคือมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นในทุกระดับชั้น และโรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)รอบที่ 2 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในระดับคุณภาพดีและระดับดีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับดีมาก ในมาตรฐานที่ 10 ที่ระบุว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 14 ที่ระบุว่าสถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

ผลของโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีระศักดิ์ บุญชู และคณะ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ว่าครอบครัวและชุมชนมีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของนักเรียน และผลการวิจัยของ สมพิศ สุขวิฑูรย์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ว่า ครอบครัวที่อบอุ่น เป็นปัจจัยเสริม ที่ช่วยป้องกันปัญหาการติดยาเสพติดของนักเรียน

นายประภาส ชูภักดี ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ
เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช